

90 Éves az MST

A Magyar Statisztikai Társaság és a KSH közös konferenciája

Balatonöszöd, 2012 november 15-16

Hunyadi László

Kilencven éves a Statisztikai Szemle

A *Statisztikai Szemle* az egyik legrégebbi szakmai folyóirat, 1923 januárja óta gyakorlatilag folyamatosan megjelenik. Sokan, sokat írtak a történetéről. Részletesen beszámoltak a folyóirat megjelenéséről, változó státuszairól, fő- és felelős szerkesztőiről, megjelenési gyakoriságairól, terjedelméről, statisztikákat készítettek a megjelent cikkekről. Ezek az összeállítások rendszeresen megjelentek a folyóiratban.

Néhány cikk ezek közül:

90 Éves az MST

A Magyar Statisztikai Társaság és a KSH közös konferenciája

Balatonöszöd, 2012 november 15-16

Gyulay F. [1992]: Hagyomány és megújulás. *Statisztikai Szemle*, 70. évf.4-5. sz., 294-304. old.

Huszár I. [1972]: Statisztika tudomány és a Statisztikai Szemle. *Statisztikai Szemle*, 50. évf.,12. sz.. 1229-1243. old.

Lakatos M. [2008]: A Statisztikai Szemle múltja, jelene és jövője. In: A statisztika és a közigazgatás elkötelezettje. Ünnepi kötet a 60 éves Katona Tamás tiszteletére. *ELTE Állam- és Jogtudományi Kar és Központi Statisztikai Hivatal, Budapest.*

Péter (Pikler) Gy. [1949]: A Statisztikai Szemle új évfolyama elé. *Statisztikai Szemle*, 27. évf.1–5. 3-4. old.

Szabóky A. [1923]: Előszó. *Statisztikai Szemle*, 1. évf. 1-2. sz.. 1-2. old.

Visi Lakatos M. [2002]: Egy „szakközlöny” születése. *Statisztikai Szemle*, 80. évf. 12. sz, 1097-1112. old.

90 Éves az MST

A Magyar Statisztikai Társaság és a KSH közös konferenciája

Balatonöszöd, 2012 november 15-16

A kezdetek

Az igény egy rendszeresen megjelenő statisztikai periodikára már a XIX. sz. második felében felmerült.

Az I. világháború után a külpolitikai nyitás keretében vetődött fel a gondolat, hogy egy független, pártatlan statisztikai folyóirat objektíven bemutathatná a magyar valóságot a külföldnek és a hazai közvéleménynek egyaránt.

Két szál: az MST megalakítása és a *Journal de la Société Hongroise de Statistique*, valamint a Magyar Királyi Statisztikai Hivatal és a *Magyar Statisztikai Szemle*.

Kapcsolatuk, fejlődésük.

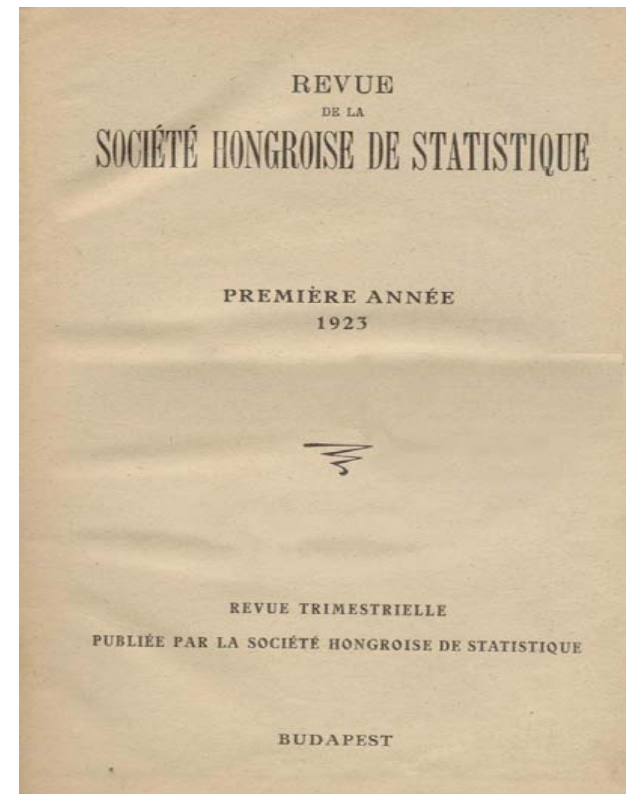
90 Éves az MST

A Magyar Statisztikai Társaság és a KSH közös konferenciája

Balatonöszöd, 2012 november 15-16

I. évfolyam 1923.		1-2. szám. Január-február	
MAGYAR STATISZTIKAI SZEMLE			
SZERKESZTI ÉS KIADJA A M.KIR. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIRDETAL.			
Megjelenik havonta. Eldőhirdetési ár az I. (1923. I.-VI.) évfolyamra 800 korona. Külföldiek, kézbesítésesültek árta. . . . . 400 korona. Egyes szám ára K 150.—	IGAZGATÓ: SZABÓKY ALAJOS dr. h. államtitkár. Szerkesztésért megköszönve: DORROVITS SÁNDOR dr. szociológus.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Keleti Károly-u. 5/7. TELEFON: 61-14.	
TARTALOM:			
Egyszámú 1		A világ hajóépítése 30	
Terület és népesség.		A főbb vas- és acéltermelő államok ter- melési adatai 31	
Magyarország népessége a trianoni béke után. — Kocsis Alajos 3		Kereskedelem és közlekedés.	
Népmozgalmunk a békekötés előtti és utáni időben 6		Magyarország gyapjúszövetiparája a Kereskedelmi mérték szempontjából. — Tornay Béla 31	
Szociális statisztika		Kereskedelmi mértékünk 1922-ben 34	
Munkaerő és munkanélküliség. — Ko- vács Ferenc dr. 8		A magyar kereskedelmi statisztikai de- partamentum bizottság szervezete és mő- ködése 36	
A budapesti lakóházépítési statisztika leg- újabb eredményei 11		Magyarország külkereskedelmi forgalma az 1883-1913. években. — Szegedi Gyula dr. 38	
A gyermekmunkások száma az Egyesült- Államokban az 1920. évi népszámlálás alapján 13		Német államok kereskedelmi mérlege a háború utáni években 42	
Munkanélküliség néhány államban 14		Árstatisztika és pénzügy.	
Mezőgazdaság.		A háború előtti magyar államadók- szék. — Szabóky Alajos dr. 44	
A mezőgazdasági termelés statisztika- jainak újjászervezése. — Kemény Zoltán Gyula 14		A búzának, árpaének és ezek termelésének ára 1922-ben 55	
Németország gabonatermelése 17		Magyarország és a környező államok val- tásának története 1921. és 1922. években. — Szegedi Gyula dr. 56	
A gabonaszemlektől védett területek és termés- mennyiségi a különböző országokban 19		A nyugati áruk indexszámai néhány ál- lamban 58	
Oroszország mezőgazdasági katasztrófiája 20		Egyes államok aranytartaléka, bankjegy- forgalma és bankkamatlába 59	
A vetések állása a Kárpátokon az 1922/23. évi évi évi 21		A csődök száma néhány államban 60	
Ipar.		B e s z e r t e t t	
A magyar ipar helyzete a békekötés- és utáni. — Farkasfalvi Császár dr. 23		A Magyar Statisztikai Társaság meg- alakítása 60	
A kőszegi és Röhrt-vidék megállásának gazdasági jelentősége 25		Hírek az érdekmegállapítási bizottság köréből 61	
Származásunk az 1922. években 28		Magyarország gazdasági jelöltáblája 62	
Cukortermelésünk az 1920-22. években 28			
A világ szőlőtermelése 29			

Kettős szám. — Ár 300 korona.

Hunyadi László: Kilencven éves a Statisztikai Szemle

90 Éves az MST

A Magyar Statisztikai Társaság és a KSH közös konferenciája

Balatonöszöd, 2012 november 15-16

A *SZEMLE* első számában Szabóky Alajos igazgató előszavából:

...Épp ezért különösen szükséges a statisztikai összeállításokra fordított jelentékeny munka és költség oly irányú értékesítése is, mely a felvételek eredményeit frissen, aktuálisan, népszerű szöveges ismertetésben közölje.....Az országos cél mellett szolgálni akarja azonban e folyóirat magának a statisztikának az ügyét is azzal, hogy a statisztika iránt tapasztalt idegenkedés eloszlattassék és a nagyközönség körében mindinkább elterjedjen a statisztika szükségességének és fontosságának tudata és különösen megszűnjék az a bizalmatlanság, amelyet az adatszolgáltató közönség részéről, sajnos, még jelenleg is tapasztalni kell.”

(Szabóky 1923)

90 Éves az MST

A Magyar Statisztikai Társaság és a KSH közös konferenciája

Balatonöszöd, 2012 november 15-16

A történet napjainkig

A II. világháborúig: Szabóky nyomain. Leíró statisztika, társadalmi-gazdasági folyamatok bemutatása.

A háború idején is megjelent a Szemle, mindössze 6 hónap kihagyással 1948-ban indult a régi-új folyóirat.

Az 50-es években: volt jó statisztika, de nem nyilvánosan (TÜK). A nyilvánosság számára a tervgazdaságnak alárendelt statisztika, tervteljesítés, önköltségcsökkentés, sikerbeszámolók. Szovjet statisztikai eredmények követése, átvétele.

90 Éves az MST

A Magyar Statisztikai Társaság és a KSH közös konferenciája

Balatonöszöd, 2012 november 15-16

1956 után: több szabadság a statisztikában és a publikációkban. Péter (Pikler) György szerepe. Világszínvonalhoz közelítő alkalmazások és statisztika elméleti munkák születtek.

Fontosabb témák: reprezentatív mintavétel, indexelmélet, népgazdasági mérlegek (MPS és SNA), jövedelem-eloszlás vizsgálata, nemzetközi összehasonlítások. A 80-as évekre a KSH megerősödik, nemzetközi tekintélyt szerez. A Szemle ezeknek az eredményeknek többnyire első közlője, sok beszámoló, szakirodalmi áttekintés a nemzetközi fejleményekről, műhelymunka.

Gyulay Ferenc főszerkesztő szerepe.

90 Éves az MST

A Magyar Statisztikai Társaság és a KSH közös konferenciája

Balatonöszöd, 2012 november 15-16

A rendszerváltás után a statisztika nemzetközi befogadása, felzárkózás. A Szemle is megerősödik. Stabilizálódik a szerkezete, formája korszerűsödik. Nyitás új témák felé: jogi statisztika, oktatásstatisztika, történeti statisztika, elméleti statisztika, ökonometria és statisztikai modellezés. Nyelvi, szerkesztésbeli és formai igényesség. Évente egy angol nyelvű szám.

A legújabb kor: további nyitás más területek statisztikája felé (pl. szociológia, orvostudomány, pszichológia), internetes megjelenés, digitális archívum létrehozása, digitális terjesztés. Pontos megjelenés, gondos szerkesztés, változatos témák. Eredmény: a szakma „A”-kategóriás folyóirata lett (MTA IX. osztály).

90 Éves az MST

A Magyar Statisztikai Társaság és a KSH közös konferenciája

Balatonöszöd, 2012 november 15-16

A jövő

Statisztikai tudományos folyóíratra tartósan szükség lesz, mert az információs robbanás csak statisztikai eszközökkel kezelhető, és mert kell egy magyar nyelvű alkalmazott gazdasági-társadalmi folyóirat.

Feladatai:

Megtartani a szakmai, szerkesztésbeli, kiviteli igényességet, pontos megbízható megjelenést;

- Felvállalni a statisztika magyar nyelvének őrzését és fejlesztését;
- Haladni a korrallal, mind a lapkészítésben, mind a terjesztésben, mind a tartalomban;
- Közelebb kerülni a nemzetközileg ismert, elismert és hivatkozott folyóiratokhoz, a nemzetközi tudományos élethez és a statisztika nemzetközi gyakorlatához.